

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัยและการรวบรวมข้อมูล

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของศึกษานิเทศก์อำเภอ ผู้บริหารการศึกษาและผู้บริหารหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับลักษณะที่พึงประสงค์ของศึกษานิเทศก์อำเภอ
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของศึกษานิเทศก์อำเภอ ผู้บริหารการศึกษาและผู้บริหารหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับลักษณะที่พึงประสงค์ของศึกษานิเทศก์อำเภอ

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษารั้งนี้ ประกอบด้วย

1. ศึกษานิเทศก์อำเภอ จำนวน 188 คน
2. ผู้บริหารการศึกษา จำนวน 288 คน ได้แก่
 - 2.1 ประชาชนกลุ่มโรงเรียนเอกชน จำนวน 25 คน
 - 2.2 ประชาชนกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา จำนวน 25 คน
 - 2.3 หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ จำนวน 188 คน
 - 2.4 ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัด จำนวน 25 คน
 - 2.5 ศึกษานิเทศก์จังหวัด จำนวน 25 คน
3. ผู้บริหารหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จำนวน 213 คน ได้แก่
 - 3.1 นายอำเภอ จำนวน 188 คน
 - 3.2 ผู้ว่าราชการจังหวัด จำนวน 25 คน

รวมประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยทั้งสิ้น 689 คน ซึ่งประชากรทั้งหมดนี้เป็นผู้ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในเขตภาคกลาง รวม 25 จังหวัด ยกเว้นกรุงเทพมหานคร

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นชนิด
มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งออกเป็น 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็น
การเลือกตอบ (Check list) โดยถามถึง เพศ อายุ วุฒิการศึกษา และตำแหน่ง
หน้าที่ปัจจุบัน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)
โดยมีโครงสร้างของแบบสอบถามที่ครอบคลุมถึงลักษณะที่พึงประสงค์ของศึกษานิเทศกรอำเภอ
ตามลักษณะและขอบข่าย ดังต่อไปนี้

1. ลักษณะที่พึงประสงค์ด้านคุณลักษณะส่วนบุคคล

1.1 บุคลิกภาพ	จำนวน	12 ข้อ
1.2 มนุษยสัมพันธ์	จำนวน	11 ข้อ
1.3 ความประพฤติ	จำนวน	10 ข้อ

2. ลักษณะที่พึงประสงค์ด้านวิชาชีพ

2.1 ความรู้ทางวิชาการ	จำนวน	14 ข้อ
2.2 ความสามารถในการปฏิบัติงาน	จำนวน	12 ข้อ
2.3 ภาวะผู้นำ	จำนวน	10 ข้อ
2.4 ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	จำนวน	10 ข้อ
	รวม	79 ข้อ

ในแต่ละข้อมีน้ำหนักในการให้คะแนน ดังนี้

<u>ระดับ</u>	<u>ค่าน้ำหนักคะแนนของตัวเลือกตอบ</u>
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	กำหนดให้คะแนนเป็น 5 คะแนน
เห็นด้วย	กำหนดให้คะแนนเป็น 4 คะแนน
ไม่มีความเห็น ไม่แน่ใจ	กำหนดให้คะแนนเป็น 3 คะแนน

<u>ระดับ</u>	<u>ค่าน้ำหนักคะแนนของตัวเลือกตอบ</u>
ไม่เห็นด้วย	กำหนดให้คะแนนเป็น 2 คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	กำหนดให้คะแนนเป็น 1 คะแนน

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open Ended) เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะที่พึงประสงค์ของศึกษานิเทศก์อำเภอในประการอื่น นอกเหนือจากที่ปรากฏในแบบสอบถาม

การสร้างแบบสอบถาม

มีลำดับขั้นตอนในการสร้าง ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวกับบทบาท อำนาจหน้าที่ของศึกษานิเทศก์อำเภอ และลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารการศึกษา
2. เมื่อสร้างแบบสอบถามแล้ว ให้นำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งเป็นผู้มีความรู้ ประสบการณ์ทางการบริหารการศึกษา จำนวน 8 คน พิจารณาเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรง ความครอบคลุมของเนื้อหา และความถูกต้องในสำนวนภาษา

สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ ประกอบด้วย

- 2.1 นายสงว กาญจนากร ศึกษาธิการเขต เขตการศึกษา 1
- 2.2 นายวิษณะ ปราดนวิทยา ศึกษาธิการเขต เขตการศึกษา 5
- 2.3 นายสุพจน์ วัฒนประกิจรัฐ ศึกษาธิการเขต เขตการศึกษา 6
- 2.4 นายสุภรณ์ ประทับแก้ว ศึกษาธิการเขต เขตการศึกษา 12
- 2.5 นายสมนึก เมฆาวคิน ศึกษาธิการจังหวัดเพชรบูรณ์
- 2.6 นายบรรเทิง พังงา ศึกษาธิการอำเภอเมืองสมุทรสาคร
- 2.7 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฉวีรุณีภา คุปรัตน์
หัวหน้าภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2.8 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สนานจิตร สุคนธ์ทรัพย์
 อาจารย์ประจำภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามความซื่อสัตย์เห็นและข้อเสนอแนะที่ได้รับจาก
 ผู้ทรงคุณวุฒิและอาจารย์ที่ปรึกษา

การหาคคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. นำแบบสอบถามไปทดสอบกับกลุ่มทดลอง 3 กลุ่ม คือ นายอำเภอ ศึกษาธิการ
 อำเภอ และหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ รวมจำนวน 50 คน

2. นำคะแนนที่ได้จากการตรวจแบบสอบถามความคิดเห็นของกลุ่มทดลองมา
 วิเคราะห์หาคคุณภาพโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ โปรแกรม SPSS (Statistical
 Package for the Social Science) ปรากฏผลดังนี้

2.1 ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ มีค่าระหว่าง 1.87 - 12.18

รายละเอียดทั้งปรากฏความภาคผนวก ข.

2.2 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามซึ่งวิเคราะห์โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์
 แอลฟา (Coefficient Alpha) มีค่าเท่ากับ 0.977

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. นำแบบสอบถามที่ได้หาคคุณภาพแล้วส่งไปให้กลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัย
 รวมจำนวน 689 คน และรับกลับคืนโดยทางไปรษณีย์

2. ตรวจสอบคัดเลือกแบบสอบถามที่ครบถ้วนและสมบูรณ์

3. ตรวจสอบให้คะแนนแบบสอบถามตามค่าคะแนนที่กำหนดและนำคะแนนที่ได้ไป
 วิเคราะห์ทางสถิติโดยเครื่องคอมพิวเตอร์ต่อไป

รายละเอียดเกี่ยวกับการส่งและรับแบบสอบถามกลับคืนถึงปรากฏตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวน ร้อยละของแบบสอบถามที่ส่งและรับกลับคืน

กลุ่มประชากร	จำนวนแบบสอบถาม ที่ส่งไป	จำนวนแบบสอบถาม ที่ได้รับกลับคืนและ ใช้ในการวิเคราะห์	คิดเป็นร้อยละ
1. <u>ศึกษานิเทศก์อำเภอ</u>	188	176	93.62
รวม	188	176	93.62
2. <u>ผู้บริหารการศึกษา</u>			
- ประธานกลุ่มโรงเรียนเอกชน	25	19	76.00
- ประธานกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา	25	20	80.00
- หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ	188	150	79.79
- ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษา นอกโรงเรียนจังหวัด	25	21	84.00
- ศึกษาธิการจังหวัด	25	20	80.00
รวม	288	230	79.86
3. <u>ผู้บริหารหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</u>			
- นายอำเภอ	188	147	78.19
- ผู้ว่าราชการจังหวัด	25	19	76.00
รวม	213	166	77.93
รวมทั้งสิ้น	689	572	83.02

จากตารางที่ 1 จะเห็นว่า กลุ่มที่ส่งแบบสอบถามกลับคืนมากที่สุดคือ กลุ่ม
ศึกษานิเทศก์อำเภอ คิดเป็นร้อยละ 93.62 รองลงมาคือกลุ่มผู้บริหารการศึกษา คิด
เป็นร้อยละ 79.86 และกลุ่มผู้บริหารหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งส่งแบบสอบถามกลับคืน
คิดเป็นร้อยละ 77.93 รวมจำนวนแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนจากทุกกลุ่ม คิดเป็น
ร้อยละ 83.02

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

1. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย

1.1 การวิเคราะห์สถานการณ์ส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามใช้วิธี

หาค่าร้อยละ

1.2 การวิเคราะห์ความคิดเห็นของประชากรผู้ตอบแบบสอบถาม
เกี่ยวกับลักษณะที่พึงประสงค์ของศึกษานิเทศก์อำเภอ ใช้วิธีหาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบน
มาตรฐาน

1.3 การวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มประชากร
เกี่ยวกับลักษณะที่พึงประสงค์ของศึกษานิเทศก์อำเภอ ใช้วิธี ANOVA

1.4 การวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มประชากร
เป็นรายคู่ ใช้ q -statistic เป็นค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบ

1.5 การวิเคราะห์ลักษณะที่พึงประสงค์ของศึกษานิเทศก์อำเภอจาก
แบบสอบถามปลายเปิด ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

2. วิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป
SPSS (Statistical Package for the Social Science) จากสถาบัน
บริการคอมพิวเตอร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย